

Sygn. akt I Ca 230/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Joanna Składowska

SSO Iwona Podwójniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z wniosku D. D.

z udziałem E. G. i Parafii R. – Katolickiej pod wezwaniem Świętego I. w B.

o rozgraniczenie

na skutek apelacji uczestniczki postępowania E. G.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 23 lutego 2016 roku, sygnatura akt I Ns 527/11

postanawia:

1. oddalić apelację;

2. zasądzić od uczestniczki postępowania E. G. na rzecz

wnioskodawczyni D. D. 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych z tytułu

zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 230/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu dokonał rozgraniczenia działki nr (...) położonej w B. stanowiącej własność D. D., dla której urządzona jest księga wieczysta Kw nr (...) z działką nr (...) położoną w B. stanowiącą własność E. G., dla której urządzona jest księga wieczysta Kw nr (...) według linii łączącej punkty (...) oznaczonej kolorem czerwonym jako wariant I na mapie dla celów prawnych z projektem rozgraniczenia nieruchomości sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku i przyjętej do powiatowego zasobu geodezyjno-kartograficznego w dniu 12 marca 2015 roku nr P. (...) (...) (pkt 1a) oraz rozgraniczenia działki nr (...) położonej w B. stanowiącej własność D. D., dla której urządzona jest księga wieczysta Kw nr (...) z działką nr (...) położoną w B. stanowiącą

własność Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem Świętego I. w B., dla której urządzona jest księga wieczysta Kw nr (...) według linii łączącej punkty (...) oznaczonej kolorem czerwonym jako wariant I na mapie dla celów prawnych z projektem rozgraniczenia nieruchomości sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku i przyjętej do powiatowego zasobu geodezyjno-kartograficznego w dniu 12 marca 2015 roku nr P. (...) (...) (pkt 1b). Ponadto Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Sieradzu tytułem zwrotu kosztów postępowania wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa od wnioskodawczyni D. D. oraz od uczestniczki postępowania E. G. kwoty po 108,66 zł (pkt 2 i 3) a także zasądził od uczestniczki postępowania E. G. na rzecz wnioskodawczyni D. D. kwotę 2 411,71 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt 4) oraz ustalił, że pozostali uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 5).

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach i wnioskach.

Działki o numerach ewidencyjnych (...) stanowiły własność rodziców wnioskodawczyni - S. i H. małżonków M. - na podstawie aktu własności ziemi nr (...) wydanego w dniu 21 marca 1974 roku przez Urząd Powiatowy w S.. Od dnia 7 sierpnia 1997 roku właścicielką całości jest D. D.. Dla działek o numerach ewidencyjnych (...) została założona w dniu 25 września 1991 roku księga wieczysta Kw nr (...), w której obecnie w dziale II jako właścicielka wpisana jest D. D..

Na mocy decyzji nr Og.I. (...) z dnia 22 czerwca 1998 roku wprowadzono zmiany w rejestrze ewidencji gruntów, wpisując w zamian za działkę o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 6,4600 ha - działkę o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 6,7600 ha.

Działki o numerach ewidencyjnych (...) (obecna działka o numerze ewidencyjnym (...)) (...) (obecna działka o numerze ewidencyjnym (...)) stanowią własność E. G. (poprzednio K.) - na podstawie aktu własności ziemi nr (...).

Dla obu tych działek o łącznej powierzchni 4,3600 ha (w tym działki o numerze ewidencyjnym (...) o obszarze 1,7600 ha) została założona w dniu 19 maja 2011 roku księga wieczysta Kw nr (...), w której w dziale II jako właścicielka wpisana została E. G..

Działka o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 2,3100 ha stanowi własność Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem Świętego I. w B. na podstawie postanowienia o stwierdzeniu zasiedzenia wydanego przez Sąd Rejonowy w Sieradzu w dniu 31 stycznia 1985 roku. Dla działki tej została założona w dniu 8 sierpnia 1985 roku księga wieczysta Kw nr (...).

W dniu 23 marca 2010 roku została założona dla działek o numerach ewidencyjnych (...) o powierzchni 1,5600 ha i (...) o powierzchni 0,2300 ha księga wieczysta Kw nr (...). W dziale II jako właściciel został wpisany Skarb Państwa-Starosta (...) na podstawie zaświadczenia Starostwa Powiatowego w S. z dnia 9 marca 2010 roku wydanego w oparciu o art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych. Zgodnie z treścią tego zaświadczenia nieruchomości oznaczone jako działki numer (...) o łącznej powierzchni 1,7900 ha położone we wsi B., gmina B. stanowiły drogi publiczne, które wybudowane zostały z udziałem czynu społecznego i istniały w dniu wejścia w życie wspomnianej ustawy.

Zarówno działka numer (...) jak i działka numer (...) są wykorzystywane przez ich właścicielki rolniczo. Działka o numerze ewidencyjnym (...) stanowi cmentarz.

Obszar usytuowany wzdłuż granicy z działkami o numerach ewidencyjnych (...) był wykorzystywany zarówno przez D. D., jak i przez jej przodków - jako przeznaczony tylko dla rodziny wnioskodawczyni - dojazd do ich pól.

Okolo 2000 roku E. G. wraz z rodziną zaczęła permanentnie korzystać - wbrew woli wnioskodawczyni - z tego dojazdu do pól. Uczestniczka postępowania i jej krewni przejeżdżali po tym obszarze, udając się na teren swojego siedliska. Zarówno E. G., jak i członkowie jej rodziny uważali, że jest to droga gminna i że nie będzie z nią jakichkolwiek kłopotów.

Dochodziło także do podorywania z ich strony terenu, który stanowił polną drogę. Poza rodziną G., z tego dojazdu korzystali również A. M. z mężem i z dwójką dzieci oraz M. K. z mężem.

Wnioskodawczyni protestowała przeciwko takiemu zachowaniu sąsiadów - wyciągała na drogę gałęzie, korzenie, by w ten sposób zatarasować im przejazd. Dwukrotnie doszło również na tym tle do interwencji policji. D. D. w rozmowach z sąsiadami zawsze podkreślała, że droga ta stanowiła - przeznaczony tylko dla jej rodziny - dojazd do pól.

W trakcie trwania postępowania rozgraniczeniowego pracownicy Gminy B. zaczęli przeprowadzać czynności utwardzające na dojeździe do pól usytuowanym wzdłuż granicy z działkami o numerach ewidencyjnych (...). W tym celu, zarówno na odcinku wzdłuż muru cmentarnego, jak i na odcinku drogi prowadzącym od cmentarza w kierunku pól i rowu melioracyjnego, został zwieziony gruz, kawały betonu, kamienie. Ponieważ wnioskodawczyni nie wyraziła nigdy zgody na te prace, powiadomiła o nich policję. Po interwencji funkcjonariuszy, pracownicy gminy zaprzestali realizacji czynności utwardzających.

Wnioskodawczyni dowiedziała się o istnieniu działki numer (...) w trakcie postępowania rozgraniczeniowego.

Działka ta na mapie z dnia 15 lipca 1958 roku oznaczona była numerem (...) o powierzchni 10,9082 ha oraz wykazana w rejestrze pomiarowym, jako własność S. i J. małżonków M.. Działka numer (...) odpowiada części aktualnych działek o numerach ewidencyjnych (...), stanowiących własność wnioskodawczyni i objętych księgą wieczystą Kw nr (...). Na mapie z dnia 15 lipca 1958 roku przedstawiony jest fragment działki numer (...) linią przerywaną (bez opisu tego gruntu), co oznacza i oznaczało w przepisach geodezyjnych (symbolach) - grunt włączony do przedmiotowej działki, co spowodowało z kolei, że działka numer (...) ⁽¹⁾ na tej mapie, powierzchniowo została obliczona do linii ciągłych, czyli granicy działki numer (...) z gruntami cmentarza katolickiego. W oparciu o powyższe ustalenia, biegły geodeta B. Z. jednoznacznie stwierdził, iż działka o numerze ewidencyjnym (...) została wydzielona z działki o numerze ewidencyjnym (...) ((...)) w toku prac związanych z założeniem ewidencji gruntów.

Na działce numer (...) nie budowano nigdy drogi, nigdy nie były na niej również wykonywane jakiegokolwiek prace z udziałem czynu społecznego. Nie toczyło się także nigdy postępowanie administracyjne mające na celu odjęcie gruntów właścicielom działek sąsiednich.

W dniu 29 sierpnia 2011 roku D. D. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Sieradzu z pozwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie z księgi wieczystej Kw nr (...) działki oznaczonej numerem (...) o powierzchni 0,2300 ha i wpisanie jej do księgi wieczystej Kw nr (...) - jako stanowiącej własność powódki. Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu uzgodnił treść księgi wieczystej Kw nr (...), urządzonej dla nieruchomości położonej w B., gminie B., z rzeczywistym stanem prawnym, w ten sposób, że nakazał wykreślenie z działki I działki oznaczonej numerem (...) o powierzchni 0,2300 ha, oddalając jednocześnie powództwo w pozostałym zakresie.

Według wskazania wnioskodawczyni D. D. i stanu na gruncie, granicę pomiędzy działką o numerze ewidencyjnym (...) (...) i działką o numerze ewidencyjnym (...), stanowi linia koloru czerwonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. (wariant I), stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku - ograniczona punktami(...).

Według wskazania wnioskodawczyni D. D. i stanu na gruncie, granicę pomiędzy działką o numerze ewidencyjnym (...) (...) i działką o numerze ewidencyjnym (...), stanowi linia koloru czerwonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. (wariant I), stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku - ograniczona punktami (...).

Przebieg linii granicznych (...) stanowi granicę według stanu prawnego - co potwierdza rysunek mapy z dnia 15 lipca 1958 roku o nr ewidencyjnym (...), wydanej przez (...) w S..

Według wskazania uczestniczki E. G. granicę pomiędzy działką o numerze ewidencyjnym (...) (...) i działką o numerze ewidencyjnym (...), stanowi linia koloru czerwonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. (wariant II), stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku - ograniczona punktami (...).

Według wskazania uczestniczki E. G., granicę pomiędzy działką o numerze ewidencyjnym (...) (...) i działką o numerze ewidencyjnym (...) stanowi także linia koloru zielonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. (wariant II), stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku - ograniczona punktami (...).

Według wskazania uczestniczki E. G. i stanu na gruncie, granicę pomiędzy działką o numerze ewidencyjnym (...) (...) i działką o numerze ewidencyjnym (...), stanowi linia koloru czerwonego na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. (wariant II), stanowiącej załącznik do opinii z dnia 8 listopada 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 3 marca 2015 roku - ograniczona punktami (...).

Przebieg linii granicznych (...) stanowi granicę według stanu prawnego - co potwierdza rysunek mapy z dnia 15 lipca 1958 roku o nr ewidencyjnym (...), wydanej przez (...) w S.. Rysunek działek na wyżej wymienionej mapie nie potwierdza natomiast linii granicznej (...) (koloru zielonego) - wskazanej przez E. G..

Sąd pierwszej instancji wskazał, że początkowo postępowanie rozgraniczeniowe miało dotyczyć ustalenia przebiegu granicy pomiędzy działkami o numerach ewidencyjnych (...), położonymi we wsi B.. W wyniku jednak rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem Rejonowym w Sieradzu w sprawie I C 627/11 aktualne stało się dokonanie rozgraniczenia jedynie pomiędzy działkami o numerach ewidencyjnych (...) (własność D. D.), (...) (własność E. G.) i (...) (własność Parafii R.- Katolickiej pod wezwaniem Świętego I. w B.).

Zgodnie z art. 153 k.c. jeżeli granice gruntów stały się sporne, a stanu prawnego nie można stwierdzić, ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania. Gdyby również takiego stanu nie można było stwierdzić, a postępowanie rozgraniczeniowe nie doprowadziło do ugody między zainteresowanymi, sąd ustali granice z uwzględnieniem wszelkich okoliczności.

Rzeczą sądu w sprawie o rozgraniczenie jest poszukiwanie możliwości stwierdzenia stanu prawnego, tj. ustalenie własności i ustaleniu przebiegu spornej granicy według stanu prawnego.

I tak w niniejszej sprawie stan prawny rozgraniczanych nieruchomości można ustalić opierając się na ich dokumentach własności, którymi są: akt własności ziemi wydany dla poprzedników prawnych wnioskodawczyni i odwołujące się do niego akty notarialne, akt własności ziemi wydany dla uczestniczki E. G. (poprzednio K.), postanowienie wydane przez Sąd o stwierdzeniu zasiedzenia nieruchomości przez uczestnika Parafii R.-Katolicką w B. oraz opierając się na mapie z dnia 15 lipca 1958 roku nr ewidencyjny (...) wydanej przez (...) w S..

Stan prawny wszystkich trzech działek jest uregulowany, mają one założone księgi wieczyste. Po raz pierwszy stan ten dla poprzedników prawnych wnioskodawczyni, jak i dla uczestniczki E. G. (poprzednio K.) został uregulowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1971 roku o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych. Zarówno bowiem dla działki numer (...) (obecna działka numer (...)), jak i dla działki numer (...) (po zmianie działka nr (...)) zostały wydane akty własności ziemi. Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą ówczesni posiadacze gruntów stawali się z mocy prawa właścicielami gruntów posiadanych i użytkowanych w dniu 4 listopada 1971 roku (dzień wejścia w życie ustawy). Art. 12 ust. 7 ustawy stanowił również, iż stan posiadania rolników oraz powierzchnię nieruchomości określa się według danych zawartych w ewidencji gruntów z uwzględnieniem zmian w stanie samoistnego posiadania, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Wydanie aktów własności ziemi poprzedzało więc przeprowadzenie postępowania administracyjnego, którego celem było ustalenie zarówno osoby właściciela i sposobu nabycia gruntów, jak i przedmiotu uwłaszczenia - obszaru i oznaczenia posiadanych gruntów.

Jak ustalił jednoznacznie w swej opinii biegły sądowy B. Z., działka nr (...) została wydzielona z działki nr (...) (obecnie ...) w toku prac związanych z założeniem ewidencji gruntów. Jak wynika z kolei z postępowania sądowego prowadzonego w sprawie I C 627/11 właściciele działki nr (...) nie wyrazili kiedykolwiek woli oddania jej pod drogę publiczną, nie zostały również spełnione pozostałe wymogi z art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy o drogach publicznych. Uwzględniając powyższe, Sąd Rejonowy w Sieradzu uzgodnił treść księgi wieczystej Kw nr (...), urządzonej dla nieruchomości położonej w B., gminie B. z rzeczywistym stanem prawnym, w ten sposób, że nakazał wykreślenie z działu I działki oznaczonej numerem (...), o powierzchni 0,2300 ha.

Jak ustalił również Sąd, wnioskodawczyni zdecydowanie sprzeciwiała się wszelkim naruszeniom działki nr (...) (obecnie ...), czy to w postaci wjazdu na jej teren przez uczestniczkę E. G. i członków jej rodziny, czy w postaci nawożenia materiałów budowlanych przez pracowników Gminy B.. Sama uczestniczka E. G. nie czuła się przy tym właścicielką przedmiotowego wjazdu, uważała go za drogę gminną. Nie można zatem uznać, by doszło do zasiedzenia przez kogokolwiek tego przygranicznego pasa gruntu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd dokonał rozgraniczenia nieruchomości zainteresowanych zgodnie z dyspozycją art. 153 k.c., a więc według stanu prawnego wynikającego z aktów własności ziemi i odwołujących się do nich aktów notarialnych, wynikającego z treści postanowienia o stwierdzeniu zasiedzenia nieruchomości oraz zgodnie ze stanem wykazany na mapie z dnia 15 lipca 1958 roku nr ewidencyjny (...) wydanej przez (...) w S..

Sąd wskazał również, że nie mogło znaleźć zastosowania w przedmiotowej sprawie odwołanie się do zasad współzycia społecznego - tak jak o to wnosiła uczestniczka E. G.. Wymienione w art. 153 k.c. kryteria rozgraniczenia: stan prawny, ostatni stan spokojnego posiadania i „wszelkie okoliczności” wyłączają się wzajemnie. Dopóki jest więc możliwe ustalenie granic na podstawie pierwszego kryterium, niedopuszczalne jest sięganie po dalsze.

Zgodnie z art. 152 k.c. koszty rozgraniczenia właściciele gruntów sąsiadujących ponoszą po połowie, przy czym nie ma tu znaczenia wielkość i wartość rozgraniczanych nieruchomości.

W postępowaniu nieprocesowym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (art. 520 § 1 i 2 k.p.c.).

Przedmiotowa sprawa dotyczyła ostatecznie dokonania rozgraniczenia pomiędzy nieruchomością stanowiącą własność wnioskodawczyni a nieruchomościami uczestników postępowania: E. G. i Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem Świętego I. w B., a co za tym idzie w ocenie Sądu, to wyżej wymienione podmioty powinny być w równym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania. Trudno jednak mówić o zainteresowaniu wynikiem postępowania w przypadku właściciela działki o numerze ewidencyjnym (...), czyli Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem Świętego I. w B., skoro przez cały czas trwania postępowania nikt się w imieniu tego uczestnika nie stawił. Z racji tego Sąd rozdzielił koszty postępowania po połowie pomiędzy wnioskodawczynię i uczestniczkę postępowania E. G., przyjmując, iż składały się na nie opłata sądowa w wysokości 200,00 zł oraz koszty opinii biegłego w łącznej kwocie 4 623,43 zł (1 000,00 zł + 400,00 zł + 3 223,43 zł).

Sąd uznał, iż właściwym będzie obciążenie również w częściach równych wnioskodawczyni i uczestniczki postępowania E. G. kosztami postępowania pokrytymi tymczasowo przez Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów, Sąd orzekł jak w pkt 2, 3 i 4 sentencji postanowienia. Na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. Sąd ustalił także, iż pozostali uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 5 sentencji postanowienia).

Apelację złożyła uczestniczka postępowania E. G..

Zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 153 k.c. przez błędne przyjęcie, że w okolicznościach niniejszej sprawy zasadnym jest dokonanie rozgraniczenia według wariantu I, choć zebrany w sprawie materiał nie pozwala jednoznacznie stwierdzić jaki jest stan prawny nieruchomości. Ponadto skarżąca zarzuciła również naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez niewystarczające wyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia przyczyn, dla których Sąd postanowił rozgraniczyć przedmiotowe nieruchomości zgodnie z wariantem I, a nie rozgraniczył nieruchomości zgodnie z treścią wariantu II. Apelująca zarzuciła też naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 520 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i rozdzielenie kosztów postępowania pomiędzy wnioskodawczynią i uczestniczkę E. G. z jednoczesnym pominięciem uczestnika postępowania, tj. Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem świętego I. w B., w sytuacji, gdy uczestnicy w równym stopniu byli zainteresowani wynikiem sprawy.

Podnosząc powyższe, skarżąca wnosiła o zmianę postanowienia Sądu pierwszej instancji poprzez dokonanie rozgraniczenia przedmiotowych nieruchomości według wariantu II na mapie dla celów prawnych z projektem rozgraniczenia nieruchomości sporządzonej przez biegłego geodetę B. Z. ewentualnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania a także zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki E. G. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie odwoławcze.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że nie zgadza się z rozstrzygnięciem Sądu pierwszej instancji i zarzuca postanowieniu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przez niewystarczające wyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia przyczyn, dla których Sąd postanowił rozgraniczyć przedmiotowe nieruchomości zgodnie z wariantem I opinii biegłego, a nie rozgraniczył nieruchomości zgodnie z treścią wariantu II. Sąd w motywach rozstrzygnięcia wskazał jedynie w jaki sposób należy rozumieć dyspozycję art. 153 k.c. i jak ją stosować w sprawach o rozgraniczenie, nie uzasadniając jednocześnie w sposób dostateczny swego rozstrzygnięcia.

Stan prawny z 1958 roku, który biegły próbował odtworzyć nie był jednoznaczny, późniejszy sposób użytkowania gruntu zasadniczo z nim sprzeczny, zaś okoliczność wydzielenia działki gruntu oznaczonej nr (...), która została wpisana do księgi wieczystej jako nieruchomość Skarbu Państwa i przez wiele lat funkcjonowała formalnie jako droga istotnie zmieniła sposób użytkowania nieruchomości.

W uzasadnieniu zarzutu pominięcia w obciążeniu kosztami postępowania uczestnika Parafii w B., apelująca wskazała, że fakt, że uczestnik, tj. Parafia R.-Katolicka nie była zainteresowana braniem czynnego udziału w sprawie nie może powodować zwolnienia go od ponoszenia kosztów postępowania, szczególnie w sytuacji gdy, tak jak wskazał Sąd, jest na równi z wnioskodawczynią i uczestniczką E. G. zainteresowany wynikiem postępowania.

Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył:

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że zachodziła konieczność rozstrzygnięcia kwestii własności figurującej nadal w ewidencji gruntów działki (...). W ocenie sądu okręgowego bowiem, rozstrzygnięcie podjęte w sprawie I C 627/11 nie przesądziło sprawy własności tejże działki, a to z uwagi na to, że Sąd nakazał jedynie wykreślenie tejże działki z księgi wieczystej, w której jako właściciel wpisany był Skarb Państwa, co nie kwalifikowało jeszcze wnioskodawczyni D. D. jako jej właścicielki. Podstawą wpisu w księdze wieczystej własności działki (...) na rzecz Skarbu Państwa było zaświadczenie Starosty (...) z dnia 9 marca 2010 roku stwierdzające, że działka (...) w dacie wejścia w życie ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych zajęta była pod drogę publiczną i dlatego z mocy prawa stała się własnością Państwa.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 8 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu w sprawie z powództwa D. D. przeciwko Skarbowi Państwa-Starości (...) ustalił, że działka (...) stanowi własność D. D..

Dopiero takie rozstrzygnięcie w powiązaniu z treścią opinii biegłego geodety, że działka (...) została wydzielona z działki (...) - obecnie (...) - i w nowym stanie ewidencyjnym, który będzie ujawniony w związku z orzeczeniem o rozgraniczeniu zostanie ona wykreślona z jednostki rejestrowej (...) obręb B., mogło stanowić podstawę dla podejmowania rozstrzygnięcia o rozgraniczeniu między działkami (...).

Z uwzględnieniem powyższego, odnosząc się do zaskarżenia i podniesionych w nim zarzutów wskazać należy, że apelacja nie jest uzasadniona.

Wbrew stanowisku skarżącej, Sąd pierwszej instancji wskazał w uzasadnieniu, przyczyny dla których dokonał rozgraniczenia nieruchomości w oparciu o wariant nr I, a nie w oparciu o wariant nr II.

Mianowicie, wariant nr I określa rozgraniczenie według kryterium stanu prawnego. Stan prawny w niniejszej sprawie w zakresie odnoszącym się do rozgraniczenia działek (...) wyznaczają zasięg prawa własności oparty na tytułach własności w postaci aktów uwłaszczeniowych i jego zakres wynikający z mapy z dnia 15 lipca 1958 roku nr ewidencyjny (...). Brak w sprawie wskazania, że samoistne posiadanie E. G. - w dacie uwłaszczenia E. K. - sięgało poza stan wyznaczony mapą z dnia 15 lipca 1958 roku, tj. że obejmowało grunt wyznaczony trójkątem opisanym na szkicu polowym nr (...) biegłego B. Z. punktami 142-143(141)-140 - k. 139 akt. Takie dowody w sprawie nie zostały przeprowadzone. Takie samoistne posiadanie uczestniczki E. G. na dzień 4 listopada 1971 roku nie wynika też z żadnych innych wskazań, w szczególności, również brak innych dokumentów geodezyjnych sprzed daty uwłaszczenia, które określałyby inny przebieg granicy niż wynikający z mapy z dnia 15 lipca 1958 roku. Tymczasem mapa jak wyżej ma kwalifikację mającego moc prawną dokumentu mogącego stanowić podstawę dla wyznaczenia przebiegu granicy, co jednoznacznie wynika z wskazania przez biegłego geodetę. W sprawie nie zostały przedstawione żadne dowody na okoliczność, że posiadaniem samoistnym uczestniczki E. G. w dacie 4 listopada 1971 roku był objęty grunt poza linią wyznaczoną na mapie z dnia 15 lipca 1958 roku.

W tym kontekście nie mogą mieć również żadnego prawnego znaczenia zeznania uczestniczki E. G., że odkąd pamięta droga przebiegała nie pod kątem prostym tylko po łuku. Pomijając, że z kolei zeznania wnioskodawczynie wskazują, że granica na spornym odcinku przebiegała w linii prostej do samego muru cmentarnego i „nie było nigdy mowy o żadnym skosie”, to kwestia jak przebiegała „droga” nie ma przecież decydującego znaczenia, ponieważ nie podlega kwestii, że ten pas gruntu nie znajdował się w posiadaniu samoistnym uczestniczki, która sama wskazywała przecież, że „przez całe życie byłam przekonana, że jest to droga gminna...” (k. 217 odwr.).

W stanie rzeczy jak wyżej, wbrew stanowisku apelacji, Sąd Rejonowy nie dopuścił się również naruszenia prawa materialnego, tj. przepisu art. 153 k.c. Sąd pierwszej instancji prawidłowo dokonał rozgraniczenia według wariantu I, zgodnie z kryterium stanu prawnego.

Wreszcie, w ocenie Sądu Okręgowego, brak jest również wystarczających podstaw dla skutecznego zakwestionowania rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji o kosztach postępowania.

Mianowicie, choć istotnie koszty rozgraniczenia obciążają właścicieli nieruchomości w częściach równych, co wynika z podstawy materialnoprawnej określonej w przepisie art. 152 k.c., niemniej nie podlega kwestii, że w postępowaniu sądowym „faktyczny spór” w zakresie przebiegu i ustalenia granicy toczył się z wyłączeniem uczestnika Parafii R.-Katolickiej w B.. Ten uczestnik nie miał żadnego „rzeczywistego udziału” w wygenerowaniu powstałych w postępowaniu sądowym kosztów. Uznać należy zatem rację, dla których Sąd Rejonowy nie nałożył na Parafię obowiązku udziału w takich kosztach, tym bardziej, że również zasadnicza część tych kosztów odnosi się do kwestii ustaleń i ocen przebiegu granicy między działkami wnioskodawczynie i uczestniczki E. G..

Z tych względów apelacja jako pozbawiona podstaw prawnych podlega oddaleniu, o czym orzeczono w oparciu o przepis art.13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. Uczestniczka postępowania, której apelacja została oddalona powinna zwrócić wnioskodawczynie koszty, które ta poniosła w postępowaniu

odwoławczym. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wnioskodawczyni, ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U.2015. poz.1800) w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenia jak wyżej (Dz.U. 2016. poz.1668)

/